

bilo bode zame močnejše! Objel me bodeš in zopet ljubil!"

Vrata so se odprla. Trmasti, trdosrčni, neizprosni oče se je prikazal na vratih v dolgi z rudečimi travkovi obšiti ponočni suknji, pokrit s fesom — tako oblečen ostaja celo dopoldne.

In glej! ne gane ga ta prizor. Nikakor ne! Surovo začne rohniti, oči mu izstopijo in iz njih se mu bliska srd:

Sedaj sem zadnjič pri tebi. Te besede so tudi moje zadnje in odločilne besede. Kakor pribito! Niti besedice ni treba nikomu izgubiti. Pregovoriti se ne dam! Nikdar! Ne prikaži se mi nikdar več pred oči . . . sicer . . .

V štirinajstih dneh imaš na vsak način zapustiti hišo. Vlačuge, kakor sem že rekel, ne smem, ne morem, ne maram trpeti pri hiši! Sramuj se!

Daleč si prišla! . . .

Otroka mora vzeti on, a ti pojdi — kamor hočeš!" Minka se je potapljala v morju solza, srce ji je pokalo in iz ust se ji je izvilo tiho molčanje. Prestrašeno dete pa je začelo brcati, tolči z rokami in milo zatoglo, neutišljivo jokati, na kar so se zaprla vrata.

Netjak je med tem, ko je teta pismo brala, gledal novorojenčka s konca postelje in ga vedno bolj in bolj hvalisal, dasiravno se mu je še pravzaprav gnusil. Nato ga je vzdignil in položil na mizo s pernico vred. Meriti sta mu začela oblačilca. Še vse bi bilo dobro, samo čepica je bila malo premajhna, dasiravno je bila največja, kolikor so jih v prodajalni za tako starost imeli.

"Teta, vaš fant ima strašansko bučo!" dejal je osmošolec, na vrata pa je nekdo lahko potrkal. Skoro istočasno se je prikazala med vrati ženska, male a široke postave, rudečega in tolstega obraza, na katerem so stale male a mnogoštevilne pikice potu. Morgač je poznal to ženšče še izza najmlajših let, vendar pa mu je teta dejala, da je babica, bodisi, da je mislila, da jo ne pozna, bodisi, da ga je hotela opomniti, da naj odide.

Morgač je takoj za nekaj časa ostavil tetino sobo, kjer so se pričele različne toalete.

Novice.

— Osebne vesti. Ljudskošolski ravnatelj v Ljubljani, gosp. Fran Raktelj, je odlikovan z zlatim zaslužnim križcem.

— Za okrajne glavarje na Kranjskem so imenovani deželnovladni tajnik v Celovcu gosp. Ivan Kremenšek, vodja okrajnega glavarstva v Kranju gosp. Alfonz Pirc in deželnovladni tajnik v Ljubljani gosp. Oton pl. Detela. Gosp. Kremenšek pride v Logatec, gosp. Pirc ostane v Kranju, gosp. Detela pa pride v Radovljico. Okrajni komisar v Postojni gosp. Karol Ekel je imenovan deželnovladni tajnikom v Novem mestu, okrajni komisar v Novem mestu gospod Ivan Kresse pa

deželnovladni tajnikom v Ljubljani Okrajni komisar Anton Klein v Ljubljani je imenovan višjim okrajnim komisarjem. Za namestnika državnega pravdnika v Ljubljani sta imenovana okrajni sodnik v Kranjski gori gosp. dr. Anton Rogina in sodni pristav v Ptujju gosp. Rudolf Tschsch.

Deželni zbor kranjski. Deželni odbor je minoli torek sklenil naznaniti vladi, da ne more prevzeti jamstva za mirno in stvarno delovanje deželnega zbora in zategadelj ne priporoča sklicati deželni zbor. Zgodilo se je to vsled izjave, ki jo je dal v imenu katoliške stranke dr. Šusteršič, ne da bi bil prej vprašal klub katoliških poslancev

— Za vstop v ljubljansko žensko učiteljišče se je oglasilo 110 kandidatinj. Sprejetih bo seveda le 40

— Gledališka sezona 1902/3 se začne v soboto, dne 27. septembra 1902. Dramske predstave bodo vodili gospodje: Adolf Dobrovolny, Anton Verovšek in Fran Lier. Angaževano je sledeče osobje: Dame igralke: Gospa Avgusta Danilova, gospa Saša Dobrovolna, gospa Stefanija Dragutinovičeva, gospica Josipina Kreisova, gospica Kristina Ruckova, gospica Vida Kočevarjeva, gospica Berta Bergantova, gospica Marica Puhkova za manjše vloge. Gospodje igralci: Gospod Oton Boleška, gospod Anton Danilo, gospod Adolf Dobrovolny, gosp. Leon Dragutinović, gospod Karol Hašler, gospod Fran Lier, gosp. Fran Lovšin, gosp. Fran Nučič, gosp. Fran Perdan, gosp. Avgust Polašek, gosp. Anton Verovšek. Operne predstave bodeta vodila gospoda: kapelnik Hilarij Benišek in režiser Elvard Aschenbrenner. Osobje: gospa Leopoldina Svobodová Hanušová za visokodramatične vloge. Gdč Marija Glivarec za mezzosopranske in altovske vloge. Gdč Ila Černa, zborovoditeljica. Gdč. Vida Kočevarjeva in gdč. Marija Puhkova za manjše vloge. Gospod Andrej Hájek za junaške vloge; gosp. Vladislav Turžanski za lirske vloge; gosp. Karol Král za prve baritonske vloge; gosp. Edo Aschenbrenner za baritonske vloge; gg. Karol Hašler, Avgust Štamcar, Fran Lier in Avgust Polašek za manjše vloge. Za operni zbor angaževanih je 28 pevskih močij, 14 dam pevk in 14 gospodov pevcev. Orkester c in kr pešpolka Leopold II, kralj Belgijcev št 27.

— Shod proti pijančevanju se je vršil v sredo. Udeležba je bila pičla in tudi pametnega se je malo povedalo. Škoda!

Pri treh farah nad Metliko sta minulo nedeljo imela dr. Šusteršič in dr. Lampe shod.

— Važna volitev. V Dragi na Kočevskem, za katero se bije že toliko let najhujši boj, je ta teden pri občinski volitvi zmagała zopet slovenska stranka.

— Manifestacijski shod v Trstu za slovenske šole je bil nepričakovano impozanten. Vkljub deževnemu vremenu je bilo zbranih preko 6000 udeležnikov. Udeležili so se tudi zastopniki slovenskih in italijanskih socializmov, ki so se principijelno izjavili za slovenske šole, a med burnimi protesti so napadali vodstvo narodne stranke. Vsi govorniki so živo grajali postopanje vlade, zahtevajoč rešitev pred tremi leti vloženega rekurza. Otposlane so bile sprejete resolucije cesarju, ministrom in slovanskim klubom. Shodu je predsedoval deželni poslanec Mandić. O šolskem vprašanju je poročal dr. Gregorin, a govoril je tudi dr. Rybač, ki je zavračal napade socialnih demokratov.

— Otrok zgorel. Pri Sv. Miklavžu pri Mariboru je užgal 5letni sin Janeza Andererja pred skedenjem stoječi voz sena. Zgorel je voz, otrok in skedenj.

— V okolici Matenje vasi na Notranjskem je 13. t. m. padala kakor oreh debela toča od 1/2 10. ure do 3/4 10. dopoldan. Razbila je vse poljske pridelke, kar ni še

spravljeno. Veliko škodo je napravila tudi na sadnem drevju. Več hišam je tudi šipe pobila.

— **Strela.** V soboto popoldne je udarila strela skoraj istočasno v tri poslopja v celjski okolici. V Petrovčah so zgorela vsa poslopja posestnika Mih. Ceneta, v Kosezah je užgala strela veliko sušilnico hmelja posestniku J. Pospehu, v Vojniku pa je udarila strela v hišo Wokaunovo, ter jo zažgala.

— **Dva požigalca lastnih hiš** je sodilo v soboto mariborsko porotno sodišče. in sicer je dobil posestnik Jurij Liško iz Andrijancev 6 let težke ječe, a kočar Jakob Očar od Št. Janža pa 2½ leta. Oba sta zažgala lastna poslopja, da sta dobila zavarovalnino.

— **Uboj.** Dne 25. m. m. je okoli 60letna Muhova Franca v Modričah, v konjiškem okraju, ubila in potem v gozd zavlekla svojega brata, katerega so našli še le 2. t. m. s smrečjem pokritega.

— **Lastnega brata ubil.** Celovško porotno sodišče je obsodilo na štiri leta težke ječe baje v Postojno pristojnega cigana Matijo Hudoroviča, ki je 25. septembra l. l. blizu Podkloštra na Koroškem v prepiru ubil svojega lastnega brata.

— **Tržaški škofje.** Prvi tržaški škof je bil Frugifer l. 524. Pod njegovo vlado so sezidali stolico sv. Justa in sicer je to najstarejši del sedanje bazilike, kjer je shranjeno presv. Rešnje Telo. Bilo je potem 84 škofov do leta 1830. Odslej se imenuje škofija „tržaško-koperska“ in izmed teh je sedanji msgr. Nagl že šesti, torej med vsemi devetdeseti tržaški škof. Izmed prejšnjih tržaških škofov so najznamenitejši: Mavricij, katerega so l. 788 oslepili na obeh očeh razkolkniki; Bernard (1148—1186), kateri je bil v Benetkah navzoč, ko sta sklepala mir papež Aleksander III. in Friderik Barbarossa; Konrad Doiani (1212), ki je ustanovil še zdaj obstoječo bratovščino presv. Rešnjega Telesa; Urh (1237), ki je bil na lijonskem koncilu, se je mnogo trudil za reformo duhovščine; Rudolf de Pedrozzani (1302), ki je zadnji koval denar in združil cerkvi sv. Justa in Matere Božje v eno samo cerkev; Angelo de Chioggia (1370), pod katerega vlado se je Trst združil z Avstrijo; Jakob Arrigoni (1417), ki je na kostniškem cerkvenem zboru govoril proti Husu; Enej Silvij Piccolomini (1447), ki je postal pozneje papež Pij II.; Peter Bonomo (1502), ki je bil veliki kancelar na dvoru cesarja Maksimilijana; Andrej Ropicio (1567) je bil učen zgodovinar in je zložil daljšo pesem „Hystria“; Rinaldo Skarlicki (1621), ki je bil pozneje ljubljanski škof; Pompej Coronini (1631), ki je ustanovil prvo tržaško krščansko posojilnico; Matej Ravnikar (1831—1856), zaslužen pisatelj slovenski; Jernej Legat (1875), ki je ustanovil semenišče in s pastoralnimi konferencami mnogo koristil povzdigi pravega duha v duhovščini; Jurij Dobrila (1882), ki je živel jako skromno in prihranke porabljal za dobre namene; Jan. Nep. Glavina (1895), ki je ustanovil škofijski konvikt; zadnji škof Andrej M. Šterk nam je pa še vsem v najboljšem spominu.

— **Punt premagan z vodo.** V Spoletu so se spuntali kaznjenci. Ker jih niso mogli pomiriti na lep način, poklicali so ognjegašce, ki so začeli vanje usipati vodo iz brizgalnic in so jih s tem tudi premagali.

— **Dim vremenski prerok.** Nekako v navadi je že, da, ako vidimo dim iz visokih tovarniških dimnikov dvigati se naravnost kvišku, smatramo to za dobro znamenje lepega vremena. Nasprotno pa, ako se dim vali proti tlom, smatramo to za znake bližnjega dežja. In skoro da se dá po teh znakih v resnici določiti vreme. Najzanesljivejše znamenje slabega vremena pa je, ako se dim nekaj časa dviga naravnost kvišku, potem pa se obrne po strani, da izgleda kakor? vprašaj. Kadar vidimo tako zavijanje dima, tedaj, tako pravi angleški vremenoslovec, smemo skoro staviti, da bode v kratkem dež.

— **Ni ga za »Bog pomagaj!«** K župniku pride nekega dne kmetič, ki je imel na svojih plečih dobrih 65 let, pa reče: „Gospod župnik! Prišel sem Vam povedat, da se želim zopet oženit.“ — „Pa si pomislil, prijatelj, na svoja leta?“ — „Sem, — jaz jih imam 65, a moja nevesta tudi toliko.“ — „No, potem ni ravno hudega. Ali čemu se hočeš prav za prav ženiti?“ — „No veste gospod župnik, tako sem sam v hiši, da, ko kihnem, nimam nikogar, ki bi mi rekel „Bog pomagaj!“

— **Najdražje kovine.** Najdražja kovina je doslej galium, kajti 1 kg bi veljal 500 000 do 950 000 frankov. Kovina germanium bi veljala čista 200 000 frankov. Palladium, ki se ga rabi v fini mehaniki, velja 1 kg 5000 do 6000 frankov. Iridum pa 6000 do 7000 frankov. Izmed teh kovin se izgotavlja na enkrat k večjemu par gramov.

— **Pred dražbo ustreljen.** Iz Budimpešte javljajo: V Bageassu so hoteli prodati na javni dražbi hišno opravo gostilničarja Petrasa. Petras se je temu uprl, pri čemur so mu pomagali tudi njegovi posli. Ranil je sodnika Garsija, na kar so ga prisotni orožniki ustrelili; tudi njegov brat je smrtno nevarno ranjen.

— **Židje.** Statistika poroča, da je na vsem svetu 7 in pol milijona Židov, in sicer v Evropi 6 287 000 in samo v Avstriji 1.142.000, v Rusiji 2 205 000 Židov, v Nemčiji 570.000, v Veliki Britaniji 100 000 in na Francoskem 72 000. V zadnjem stoletju se manjša število Židov a njih blagostanje se množi. Židje so jako zdravi ljudje, njih umrljivost je najmanjša izmed vseh prebivalstev na svetu. Čudno je, da imajo Židje, ki se oženijo s kristijankami in nasprotno, jako malo ali nič otrok.

— **Poneverjenje.** Belograjski bankir Samuel Löwy je poneveril 50.000 dinarjev ter pobegnil na Ogrsko.

— **77leten morilec.** Iz Ogrskega Gradišča poročajo, da je napadel 77letni A. Zubalik svojega zeta, kmeta Solarika dne 3. junija t. l. v njegovi hiši, ko je spal. Obsekal mu je glavo s sekuro. Solarik pa je vender še stekel, dasi je imel 10 velikih ran in je končno celo okreval. Seveda ostane pohabljen in glup. Tast ga je napadel, ker je bil zet baje pijanec. Res pa je, da sta si bila politična nasprotnika. Starec je dobil 10 let težke ječe.

— **Število knjig.** Po vsem svetu izide vsako leto približno 70.000 novih knjig različne vsebine. Nemčija objavi vsako leto 23.000 novih knjig, Francoska 13.000, Italija 9500, Velika Britanija 1500. Razume se seveda, da je tu vsaka knjiga druge vsebine, kajti iztisov izide povsod mnogo več. — Neki londonski založnik je pripovedoval, da je sprejel nekega leta od 315 rokopisov, ki so mu jih poslali pisatelji v pregled, samo 22. Zopet drugi pa jih je založil od 500 le 13.

— **Po 30 letih.** Tomaž Edison pravi: Po 30 letih bomo vlačili vsa bremena z elektriciteto. Po 30 letih tudi ne bo več parnih lokomotiv, temveč lokomotive bo vlekel električen motor in mesto konj bodo vlačili vozove električni avtomobili. Le zrakoplov nima še doslej nikake obetajoče prihodnosti.

— **Umorila nezvestega ljubimca.** Madijska igralka Vakey, ki je igrala prej v gledališču v Szamos Ujvarju, zaljubila se je v igralca Julija Bartosa, ki je njeno ljubezen tudi vračal. Pa kmalu ji je postal nezvest. Ona pa je sklenila se nad njim zaradi tega maščevati. 4. t. m. se je predstavljala v gledališču neka igra, v kateri sta nastopila obadva. In tu je dejanje nanoslo, da je morala Vakey streljati na Bartosa, a seveda, kakor se to godi v igrah, le s praznim revolverjem. A mesto tega je Vakey revolver v resnici nabasala in vstrelila trikrat na Bartosa, ki se je zgrudil mrtev na tla. Na to je morilka zbežala z odra, se zaprla v svojo sobo in si tam prerezala žile.

— **Slabotne oči krepčajo in čvrstijo se** najbolj uspešno, ako se jih vsaki dan dvakrat umije z mrzlo vod-